

Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg
Christiansborg
1240 København K

Den 8. februar 2019

Miljø- og fødevareministerens besvarelse af spørgsmål nr. 464 (MOF alm. del) stillet 21. januar 2019 efter ønske fra Øjvind Vilsholm (EL).

Spørgsmål nr. 464

"Vil ministeren redegøre for, hvorvidt Miljø- og Fødevareministeriets fortolkning af EU-reglerne vedrørende krav for at modtage grundbetaling og plejegræsstøtte er forenelig med naturbeskyttelse, herunder pligten til at beskytte af enge, rigkær og kildevæld, i Natura2000-området ved Gudenåens kilder, jf. artiklen bragt på www.dr.dk den 14. januar 2019 "Naturstyrelsen efter kritik af naturpleje: 'Vi har gjort det på samme måde i 12 år'"?"

Svar

Indledningsvis vil jeg henvise til besvarelsen af spørgsmål nr. 438, hvor det fremgår, at der i Natura 2000-området ved Gudenåens kilder er foretaget naturpleje med henblik på at holde arealerne lysåbne og sikre de arter og naturtyper, som bl.a. Natura 2000-området er udpeget for at beskytte. Den pågældende naturpleje er sket efter den 15. september 2018 og er ikke foretaget med henblik på at opnå tilskud.

Jeg har forelagt spørgsmålet for Landbrugsstyrelsen, som oplyser følgende:

"På både grundbetalingsordningen og ordningen for pleje af græs- og naturarealer er Landbrugsstyrelsens frister for slåning og afgræsning den 15. september. Resten af året er der ikke forbud mod hverken slåning eller græsning (bortset fra forbud mod slæt/slåning under ordningen for pleje af græs- og naturarealer i perioden 1. maj - 20. juni, samt på brakarealer under grundbetalingsordningen i perioden 1. maj - 31. juli, af hensyn til fugle og markvildt). Eventuel supplerende slåning kan således finde sted uden, at det går imod minimumsbetingelserne for at kunne modtage tilskud.

Det er muligt at søge og modtage støtte til landbrugs- og naturarealer via EU's landbrugsstøtte – den såkaldte grundbetaling og forskellige tilsagnsordninger under det danske landdistriktsprogram med fokus på græs- og naturarealer. For så vidt angår grundbetalingen, så ydes den inden for fælles EU-regler, som blandt andet fastlægger, at landbrugsarealerne skal holdes i en sådan stand, at det gør arealet egnet til græsning eller dyrkning. Hvis der er områder over 100 m² på en mark, hvor dette ikke gør sig gældende, tegnes dette ud af det støtteberettigede areal, mens den øvrige del af marken er støtteberettiget. Medlemslandene er inden for EU-reglerne forpligtede til at definere minimumsbetingelserne, som skal overholdes for at kunne modtage grundbetaling. I Danmark gælder krav om mindst én årlig landbrugsaktivitet. For græsarealer med grundbetaling vil det sige, at der mindst én gang årligt skal ske enten en afslåning eller afgræsning af plantedækket i perioden fra 1. juni til 15. september.

Under det danske landdistriktsprogram udbydes endvidere bl.a. støtte, som har til formål at bidrage til opfyldelse af EU's Natura2000-direktiver. Dette omfatter 5-årigt tilskud til pleje af græs- og naturarealer, samt projekttilskud til rydning og forberedelse af afgræsning. Medlemslandene har vide rammer til at fastlægge formål og kriterier for tilskud under landdistriktsprogrammet.

Under tilsagnsordningen om pleje af græs og naturarealer gælder forbud mod 1) gødskning, 2) omlægning, 3) anvendelse af kemisk plantebeskyttelse samt 4) tilskuds fodring. Arealerne skal årligt plejes gennem ekstensiv drift med enten slæt eller afgræsning af arealerne senest den 15. september, eller via et fast antal græssende husdyr pr hektar i juni-august. I 2018 var bagatelgrænsen for delarealer, der ikke lever op til støttebetingelserne, 100 m², hvormed områder under denne størrelse uden græsning er tilladt. . Ordningens minimumsbetingelser for slåning og afgræsning understøtter en natur- og miljøvenlig drift af ekstensive landbrugsjorder, som netop er kendetegnet ved det naturplejebehov, som de danske lysåbne halvkulturarealer har.

Støtte til pleje af græs- og naturarealer kan søges alene eller i tillæg til grundbetalingen. Tilsagn om pleje af græs- og naturarealer prioriteres efter arealer med høj biodiversitet og naturværdi, så ordningen bidrager til at sikre plejen af de plejekrævende naturtyper i Natura 2000.

Under ordningen, rydning og forberedelse af afgræsning, kan der søges projekttilskud på arealer, hvoraf mindst 50 % ligger indenfor Natura 2000 områder, der er særligt udpegede til afgræsning. Her kan der ydes tilskud til henholdsvis rydning af tilgroede arealer og til etablering af hegn samt drikkevandsforsyning, fangfolde, el-/vandforsyning og facilitering. Projekterne skal i udgangspunktet opretholdes som græs- eller naturarealer i tre år. Der kan efterfølgende søges tilsagn om tilskud under arealordningen pleje af græs- og naturarealer til arealer, der er forberedt til afgræsning med tilsagn under ”rydning og forberedelse af afgræsning”, ligesom der kan søges grundbetaling under artikel 32 til arealer, der opretholdes i overensstemmelse med betingelserne i tilsagnet.

Som det fremgår af ovenstående, findes der flere forskellige typer af EU-støtte til arealer, som kan være forenelige med naturbeskyttelse og naturplejeindsatsen, herunder de særligt fokuserede indsatser i LDP der virker understøttende i forhold til at sikre bevaring af biodiversiteten på de lysåbne landbrugs- og naturarealer i Natura 2000-områderne.”

Afslutningsvis skal det atter understreges, at Naturstyrelsen har oplyst, at naturplejen i Natura 2000-området ved Gudenåens kilder *ikke* er foretaget med henblik på at opnå tilskud, men for at holde arealerne lysåbne og sikre de arter og naturtyper, som bl.a. Natura 2000-området er udpeget for at beskytte.